

RAADSVOORSTEL

Onderwerp: Adviesrecht raad buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s) : D.J. Brummans
Datum commissiebehandeling : 23 november 2021
Datum raadsbehandeling : 16 december 2021
Agendering en agendanummer : FI 070301
Fase raadsbehandeling : Meningvormend
Zaaknummer : 330089

Bijlagen:

1. Sheets Klankbordgroep met duiding uitgebreide procedures 2010-2020
-

Gevraagd raadsbesluit

Geen buitenplanse omgevingsplanactiviteit aan te wijzen waarvoor adviesrecht van de gemeenteraad verplicht is.

(Publieks)Samenvatting

De wetgever heeft een wettelijke grondslag gecreëerd voor de gemeenteraad om gevallen aan te wijzen van aanvragen om af te wijken van het Omgevingsplan, waarvoor zij het adviesrecht van de raad verplicht stelt.

Gelet op de ervaringen in het huidige proces en aan te sluiten bij de doelen van de Omgevingswet heeft de raad besloten geen buitenplanse omgevingsplanactiviteit aan te wijzen waarvoor adviesrecht van de gemeenteraad verplicht is.

Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De wetgever heeft een wettelijke grondslag gecreëerd voor de gemeenteraad om gevallen aan te wijzen van aanvragen om af te wijken van het Omgevingsplan (zogenaamde BOPA), waarvoor zij het adviesrecht van de raad verplicht stelt.

Wat is BOPA, oftewel een buitenplanse omgevingsplanactiviteit?

Een BOPA is vergelijkbaar met de huidige omgevingsvergunning met een uitgebreide procedure onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo). Wel zijn er een paar verschillen, maar in beide gevallen gaat het om een burger, bedrijf of instantie die een omgevingsvergunning indienen om een bepaald (bouw)project of gebruik mogelijk te maken wat in strijd is met/ niet voldoet aan het bestemmingsplan of toekomstig omgevingsplan.

Wanneer is een BOPA nodig

Binnen de Omgevingswet, maar ook binnen de huidige Wabo zijn er situaties waarbij initiatieven niet passen binnen de gestelde kaders. De meest voorkomende redenen zijn:

- Het pand heeft de juiste bestemming, maar de bestemmingsplanbepalingen (vooral bouwregels) zijn niet toereikend. Denk aan uitbreidingen van gebouwen, het realiseren van overkappingen, keerwanden, etc.
- Gebruiksverandering van een pand. Denk aan verbouwing van bedrijfspand tot woning, verandering van agrarisch gebruik naar een ander gebruik wat niet overeenkomstig het bestemmingsplan is.
- Niet overeenkomstig bestemming en ook niet bouwregels, maar ruimtelijk ordeningstechnisch aanvaardbaar. Dit kunnen zowel gebouwen als overige bouwwerken, geen gebouw zijnde. Denk o.a. realiseren van woningen op open terrein in lintbebouwing in buitengebied, ecologische verbindingszone, duurzame energievoorzieningen, etc.

Het aantal aanvragen hiervoor neemt de laatste jaren af. Dit omdat in de meer recente bestemmingsplannen meer ruimte wordt geboden om, onder voorwaarden, af te wijken van het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld in het bestemmingsplan Buitengebied 2018. Eén van die voorwaarden is het voeren van een omgevingsdialoog. Van de in totaal ruim 500 initiatieven en aanvragen die per jaar worden aangevraagd past het overgrote deel binnen de ruimere kaders van het bestemmingsplan. Een vergunning om af te wijken van het bestemmingsplan wordt ongeveer 5 keer per jaar aangevraagd. Voor de goede orde. Dit gaat dus niet om participatietrajecten bij gemeentelijke projecten en bestemmingsplannen.

Ervaringen huidige werkwijze

De huidige werkwijze geldt al vanaf de inwerkingtreding van de Wabo in 2010 en is nimmer gewijzigd. De Moerdijkse werkwijze is uniek in Nederland. Nu er een einde komt aan de Wabo en de Omgevingswet in werking zal treden is het goed om een balans op te maken.

De werkwijze is gebaseerd op het raadsbesluit van 3 juni 2010 en bestaat uit vier onderdelen. Hieronder zullen per onderdeel de ervaringen worden weergegeven.

- In de huidige werkwijze is het van belang om te bepalen of de aanvraag wel of niet strijdig is met provinciaal en rijksbeleid.
Ervaring: In de praktijk blijkt dit geen enkele keer gespeeld te hebben. Alle aanvragen pasten binnen het provinciaal- en rijksbeleid. Het is geen enkele keer voorgekomen dat een aanvraag omgevingsvergunning niet door het college is afgehandeld, maar door de gemeenteraad.
- De gemeenteraadsleden worden door middel van een raadsinformatiebrief geïnformeerd en bestaat de mogelijkheid om binnen 5 werkdagen aan te geven dat de aanvraag besproken zou moeten worden in de commissie Fysieke Infrastructuur.
Ervaring: Dit bleek in de praktijk een werkbare afspraak en heet in de praktijk niet tot problemen geleid.

3. Indien twee of meer dan twee leden van verschillende fracties uit de gemeenteraad en/of de commissie Fysieke Infrastructuur aangegeven dat bespreking in de commissie Fysieke infrastructuur noodzakelijk is, moet de aanvraag besproken worden in de commissie.
Ervaring: In totaal hebben zo'n 60 aanvragen omgevingsvergunning de uitgebreide procedure doorlopen. Slechts vijf keer is door twee of meer leden van verschillende fracties uit de gemeenteraad aangegeven dat bespreking in de commissie Fysieke infrastructuur noodzakelijk was. Drie plannen zijn uiteindelijk niet behandeld omdat een nadere toelichting volstond, of het onderwerp op een andere manier werd geagendeerd.
4. Na bespreking in de commissie Fysieke Infrastructuur, neemt het college, met inachtneming van het advies van de commissie, een besluit over de aanvraag.
Ervaring: Uiteindelijk zijn dus slechts 2 aanvragen omgevingsvergunning van de in totaal circa 60 daadwerkelijk in de commissie Fysieke Infrastructuur besproken. Na deze bespreking zijn de aanvragen omgevingsvergunning verder in procedure gebracht door het college. Bespreking in de commissie Fysieke Infrastructuur heeft in beide gevallen niet geleid tot aanpassing van het bouwplan, waarna de vergunning uiteindelijk is verleend.

Op basis hiervan is de conclusie dat de huidige werkwijze sinds 2010 nog in geen enkel geval heeft geleid tot aanpassing van de oorspronkelijke aanvraag. De duiding van de aantallen is besproken in de klankbordgroep van 15 juni 2021. In de bijlage zijn de betreffende sheets toegevoegd.

Belang

Besluit nemen over de rol van de gemeenteraad bij aanvragen buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Centrale vraag

Zijn er buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarbij specifiek advies van de raad nodig is?

Beoogd maatschappelijk resultaat

Werken in de geest van de Omgevingswet. De raad stuurt op hoofdlijnen. Het college stuurt op uitwerking.

Kaders

Onder de Wabo moet op een aanvraag uitgebreide procedure binnen 26 weken een besluit worden genomen. Onder de Omgevingswet moet een besluit binnen 8 weken genomen worden. Door veel zaken te regelen in het vooroverleg en er geen ontwerpbesluit meer ter inzage gelegd hoeft te worden zou dit theoretisch mogelijk moeten zijn, maar ook uitdagend om dit voor elkaar te krijgen.

De gemeenteraad moet - vóórdat de Omgevingswet van kracht wordt - een besluit nemen over de gevallen van activiteiten waarin hij advies aan het college met betrekking tot BOPA wil geven. Het huidige raadsbesluit van 3 juni 2010 vervalt dan immers. Deze grondslag is opgenomen in artikelen 16.15a en 16.15b van de Omgevingswet.

Argumenten

Pro

- Werken in de geest van de Omgevingswet. De raad stuurt op hoofdlijnen. Het college stuurt op uitwerking.
- Het continueren van reeds gedelegeerde afspraken. Immers op grond van het raadsbesluit van 3 juni 2010 ligt de bevoegdheid ook bij het college, met uitzondering van plannen die niet overeenkomstig provinciaal en rijksbeleid zijn. Sinds de inwerkingtreding van de Wabo, is het niet voorgekomen dat de gemeenteraad een aanvraag vanwege strijd met provinciaal en rijksbeleid heeft afgehandeld.
- Uit de ervaringen valt op te maken dat geen enkele aanvraag door tussenkomst van de gemeenteraad tot een andere aanvraag heeft geleid.
- Het versnellen van de besluitvorming.

De raad kan overigens altijd worden geïnformeerd over buitenplanse omgevingsplanactiviteiten door middel van een raadsinformatiebrief.

Contra

Er bestaat geen mogelijkheid voor inhoudelijke behandeling van aanvragen buitenplanse omgevingsplanactiviteit door de raad voorafgaand aan de besluitvorming

Alternatieven

Er kan voor (een deel van de) aanvragen BOPA een lijst van gevallen van activiteiten worden opgesteld, waarin gemotiveerd wordt aangegeven waarom voor deze aanvragen advies zou moeten worden gevraagd bij de gemeenteraad. Gelet op het zeer geringe aantal aanvragen waar het betrekking op heeft is dat geen reële optie.

Maatschappelijk draagvlak

Dit besluit draagt de raad direct bij aan snellere besluitvorming in de geest van de Omgevingswet.

Financiële consequenties

Dekking

Niet van toepassing

Subsidieverwerving

Niet van toepassing

Communicatie

Communicatie over dit onderwerp maakt onderdeel uit van de brede communicatie over het programma Implementatie Omgevingswet

Realisatie: risico's, planning, evaluatie, duurzaamheid en inkoop,

Evaluatie

Eén jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet zal de werking van dit besluit worden geëvalueerd met de raad.

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen van de griffier via telefoonnummer 0168-373414 of via e-mail: griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 2 november 2021

Burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

ir. J.C. Slagboom

A.J. Moerkerke

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 16 december 2021

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 2 november 2021,

overwegende dat:

- De bevoegdheid op het nemen van besluiten op aanvragen planologisch strijdig gebruik op grond van het raadsbesluit van 3 juni 2010 is gedelegeerd aan het college;
- Het daarmee een technische omzetting is;
- Binnen de huidige werkwijze in die periode geen besluiten zijn genomen waarbij de raad uiteindelijk een aanvraag vanwege strijd met provinciaal en rijksbeleid heeft afgehandeld;
- Het niet gebruiken van het adviesrecht leidt tot versnelling van de besluitvorming;

gelet op:

Artikelen 16.15a en 16.15b van de Omgevingswet;

BESLUIT

Geen buitenplanse omgevingsplanactiviteit aan te wijzen waarvoor adviesrecht van de gemeenteraad verplicht is.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 16 december 2021,
de griffier, de voorzitter,

A. Goslings

A.J. Moerkerke